

РЕШЕНИЕ

№ 474

гр. София, 17.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 16.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Мая В Миланова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **11762** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Образувано е по искова молба на К. Ю. Т. ЕГН [ЕГН] с адрес: [населено място],[жк]бл.031, вх.В, ет.8, ап.111 срещу Държавна агенция „Национална сигурност“ с адрес: [населено място], [улица] посочено правно основание чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. С исковата молба се претендира обезщетение за причинени неимуществени вреди от незаконосъобразен административен акт на ответника – Отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация /ОИРДКИ/, рег.№ Л-13/07.04.2022 г., изразяващи се в преживени душевни страдания, срам, дискредитиране и последвалото влошаване на психичното и здравословно състояние, както следва:

- в размер на 1 500.00 лева, ведно със
- мораторна лихва в размер на 82.00 лева от момента на отмяна на Отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация, рег.№ Л-13/7.4.2022 г. – 9.6.2022 г., до датата на завеждане на исковата молба – 30.12.2022 г., както и
- законната лихва върху сумата, считано от датата на завеждане на исковата молба – 30.12.2022 г., до окончателното ѝ изплащане,

Претендира се присъждането на посочените суми, както и разноските по делото, за което представя списък.

В жалбата и представените писмени бележки по делото се посочва, че е издаден ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022 г., който е връчен на ищеца чрез призоваването му със СМС с друго съдържание, като в резултат на отнемането на достъпа на

жалбоподателя до класифицирана информация, той е временно отстранен от длъжността, която заема. Отказът е обжалван пред Държавната комисия по сигурността на информацията /ДКСИ/, като с Решение №42-П-10/09.06.2022г. на ДКСИ, ОИРДКИ е отменен. Твърди се, че в резултат на ОИРДКИ ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се накърняване на обществения и служебен престиж и авторитет, тежки душевни страдания и срам пред обществото и колегите му, като се е влошило психичното му и здравословно състояние.

Ответникът – Държавна агенция „Национална сигурност“ /ДАНС/, чрез процесуален представител, с писмен отговор и в съдебно заседание оспорва исквата молба, като в представените писмени бележки посочва, че отмяната на ОИРДКИ е от 09.06.2022г., но възстановяването на ищеца със заповед №ЧР-з-328/23.06.2022г. на длъжност „експерт“ е на 23.06.2022г., т.е. 17 дни по-късно; твърди, че не съществува причинно-следствена връзка между заповедта за възстановяване и твърдените вреди, тъй като със заповедта за възстановяване се възстановява съществуващото до издаване на отменения акт положение; посочва, че описаната от ищеца фактология относно издадения и отменения ОИРДКИ от 2019 няма отношение по делото, тъй като е предмет на друго съдебно производство. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за основателност и доказаност на исковите.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено следното:

Не се спори по делото, че със заповед №ЧР-з-30/19.01.2022 ищецът К. Ю. Т. е възстановен на длъжност експерт в сектор 1-КПЧССОЛМТЕМП към ТДНС-К. при ДАНС на основание чл.116 вр. чл.43 ал.5 ЗДАНС и Решение №75/16.11.2021г. на ВАС по адм. дело №С-70/2021г., влязло в сила на 16.11.2021г., с което е отменена заповед на председателя на ДАНС №ЧР-з-109/12.03.2020г.

На 24.01.2022г. К. Ю. Т. е уведомен с писмо рег. №Л-507/24.01.2022г., че на основание чл.53 ал.4 ЗДАНС е необходимо да бъде извършено проучване за достъп до класифицирана информация до ниво „Строго секретно“ за длъжността, която заема.

След проведено проучване за достъп до класифицирана информация, за ищеца е издаден от Председателя на ДАНС отказ за издаване на разрешение за достъп до класифицирана информация /ОИРДКИ/ рег.№ Л-13/07.04.2022 г. /приложен по делото в класифицирания том/, който е връчен на ищеца на 20.04.2022г. -К. Т. е получил СМС на 11 април 2022г от Б. М. за необходимостта да отиде до „Агенцията“ за попълване на приложение 18 към чл.159 ал.3 ППЗЗКИ, при което му е връчен отказа /л.46/.

Със заповед №3-921/11.04.2022г. на Председателя на ДАНС К. Т. е временно отстранен от длъжност на държавен служител на ДАНС- експерт в сектор 1 към ТДНС-К. при ДАНС, като е забранен достъпа му до служебните помещения на Агенцията, информационните фондове, компютри и автоматизирани информационни системи, служебните документи и всякакъв вид информация, свързана с изпълнението на задачите и дейностите на ДАНС като е спряно изпълнението на служебните му задължения за периода на отстраняване. Отделно от това с посочената заповед от ищеца са иззети служебната му карта и оръжие, като ищецът не получава възнаграждение за времето, през което е отстранен от длъжност /л.47/.

Заповед №3-921/11.04.2022г на Председателя на ДАНС-С. е обжалвана от К. Т. пред

Административен съд-Плевен, който с Решение №2/29.06.2022г. по адм. дело №С-3/2022г по описа на АС-Плевен, е отхвърлил жалбата като неоснователна. Решението на АС-Плевен е потвърдено с Решение №3/18.01.2023г. на ВАС по адм. дело №С-65/2022г. по описа на ВАС, Пето отделение /л.23 от класифицирания том/. ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022 г. е обжалван от К. Ю. Т. пред Държавната комисия по сигурността на информацията /ДКСИ/, като с Решение №42-П-10/09.06.2022г. на ДКСИ, на основание чл.66 ал.2 ЗЗКИ ОИРДКИ е отменен /л.77-93 от класифицирания том/. С писмо №И-1753/10.06.2022г. на Главния секретар на ДКСИ К. Т. е уведомен за отмяната на ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022. /л.44/

На 27.06.2022г. със заповед №ЧР-з-328/23.06.2022г. на Председателя на ДАНС К. Т. е възстановен на длъжност „експерт“ в сектор 1 на ТДНС-К., от която е бил отстранен за периода 20.04.2022г. - 26.06.2022г.

В хода на съдебното производство са разпитани в качеството на свидетел В. Н. Т., С. Д. Д. и Б. Н. Б., които дават подробни показания за психическото и емоционалното състояние на ищеца след ОИРДКИ.

Съдът прие гореописаната фактическа обстановка въз основа на събраните по делото доказателства, а именно-писмените в представените по делото заповеди и съдебни решения, и гласните в показанията на разпитаните в хода на съдебното дирене трима свидетели. Съдът кредитира всички приобщени по делото доказателства, вкл. гласните, като счита, че макар и от близкия кръг на ищеца всеки от тримата свидетели е непредубеден /съсед, колега, състудент/, като всеки от тях е имал преки и непосредствени впечатления за емоционалното състояние на ищеца.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Съгласно чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите на граждани и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За успешното доказване на иска по реда на специалния закон, е необходимо установяване на следния фактически състав: 1. незаконосъобразен акт или незаконосъобразни действия или бездействия на орган или длъжностно лице при осъществяване на административна дейност, 2. наличие на вреди от тях и 3. причинна връзка между настъпилите вреди и незаконосъобразните действия и бездействия. Отговорността е обективна, безвиновна.

Съгласно изискванията на чл.205 от АПК исковете за обезщетение за вреди се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая няма спор, че ДАНС е юридическото лице съгласно чл.2 ал.2 от Закона за ДАНС - Държавна агенция "Национална сигурност" е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С..

В конкретния случай е налице отменен с Решение №42-П-10/09.06.2022г. на ДКСИ, на основание чл.66 ал.2 ЗЗКИ ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022 г. и в този смисъл е налице първата предпоставка.

Относно претърпените неимуществени вреди на ищеца по делото са налице гласни доказателства в показанията на разпитаните в хода на съдебното дирене свидетели. Видно от показанията на свидетелката В. Н. Т. /съседка на ищеца/ след отнемането му достъпа до КИ и отстраняването му от длъжност К. Т. „беше огорчен, обиден, унижен от случващата се с него за втори път ситуация..започна да страни от хората, не искаше

да се вижда с нас...не беше на себе си...дори не искаше да говори; стоеше с наведена глава и това беше признак, че този човек вътрешно, душевно не се чувства комфортно“. Отделно от това свидетелката дава показания за претърпяна финансова загуба от ищеца и оказана финансова помощ от нейна страна.

Показанията на свидетеля С. Д. Д.- колега на ищеца, напълно кореспондират с тези на св. Т., като ги допълват. В дадените в съдебно заседание показания на 16.11.2023г. свидетелят е категоричен, че „знам, че имаше проблеми с неиздаване на достъп до КИ, отнемане, отстраняване от длъжност, което той преживя много тежко във всеки един от етапите, през които премина“, Свидателят ясно посочва, че през 2022г. , когато „направиха поред отказ от достъп до КИ и го отстраниха от длъжност това беше най-тежкия му период в последните години...беше унил, беше забил главата в земята..насълзиха му се очите..смазан, омерзен, обиден от цялата тази работа около него до такава степен, че не му се говореше с мен“ . В показанията на този свидетел се съдържат косвени доказателства за състоянието на ищеца, доколкото св. Д. преразказва казаното от „дежурния в дирекцията“-„Уволнили са го, защото си тръгна на парцал от дирекцията“.

По същия начин са и показанията на св. Б. Б., който твърди, че ищецът „той се затвори след този отказ. беше увил ,унизен, угрижен, депресиран, намали контактите си, затвори се в себе си“.

Видно от гласните доказателства по делото следва извода, че действително ищецът е претърпял посочените в исковата молба неимуществени вреди.

По отношение на третата предпоставка-причинна връзка между отменения ОИРДКИ и неимуществените вреди, безспорно по делото се доказва, че посоченото от свидетелите емоционално и психическо състояние на ищеца е вследствие на отказа за достъп до КИ, което е заявено от всеки един от тримата свидетели. В случая са ирелевантни възраженията от страна на ответника, че ищецът е възстановен 17 дни след отмяната на ОИРДКИ, тъй като претендираните и претърпените вреди са вследствие на отказа да достъп до КИ.

От изложеното следва, че искът е основателен. За него са налице всички елементи от фактическия състав: незаконосъобразен административен акт, имуществена вреда и причинна връзка. Искът е основателен и по размер- претендираната сума в размер на 1500,00 лв., представляваща обезщетение за причинените с ОИРДКИ рег.№ Л-13/7.4.2022 г. неимуществени вреди е съответна на претърпените вреди, поради което иска следва да бъде уважен изцяло.

С оглед гореизложеното, предявеният иск с правно основание чл. 1 от ЗОДОВ, като основателен, следва да бъде уважен.

По претенцията за дължима лихва, съдът счита следното:

Основателността на главния иск обоснова и основателност на акцесорния иск с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД за заплащане на законна лихва върху сумата на обезщетението.

При определяне началния момент на акцесорното задължение за лихва следва да се съобрази т. 4 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС по т.гр.д. № 3/2004 г., което е задължително за съдилищата и според което при незаконни актове на администрацията, началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове – в случая от датата на влизане в сила на Решение №42-II-10/09.06.2022г. на ДКСИ, с която е

отменен ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022, а именно- от 24.06.2022г. до датата на подаване на исковата молба-30.12.2022г. С помощта на лихвения калкулатор на интернет страницата на НАП, съдът изчисли, че за посочения период дължимата лихва е в размер на 79.17 лв. Следва да бъде присъдена и съответната законна лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба – 30.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане. Доколкото мораторната лихва се дължи от датата на влизане в сила на решението, с което е отменен ОИРДКИ, а не от датата на издаването му, искът в частта от 79.17 лв. до 82.00 лева следва да бъде оставен без уважение.

При този изход на спора, ответната страна следва да бъде осъдена да заплати на ищеца разносните в размер на 10.00 лв. за платена държавна такса /л.3/, съгласно чл.10 ал. 3ОДОВ. Отделно от това, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца съгласно чл.10 ал.3 изр. второ ЗОДОВ и възнаграждение за адвокат, съразмерно с уважената част на иска, което в случая, като се вземе предвид уважаването на исковата претенция изцяло, се равнява на 500.00 лв. адвокатско възнаграждение /л.91/. Общо ответникът следва да бъде осъден за сумата 510.00 лева, представляваща сбор от платените разноси за държавна такса и заплатения адвокатски хонорар.

Воден от горното, Административен съд София град, I отделение, 21-ви състав,

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА Държавна агенция „Национална сигурност“ да заплати на К. Ю. Т. ЕГН [ЕГН],

сумата 1500,00 лв., представляваща обезщетение за причинените с ОИРДКИ рег.№ Л-13/7.4.2022 г. неимуществени вреди

- мораторна лихва в размер на 79.17 лева влизане в сила на Решение №42-II-10/09.06.2022г. на ДКСИ, с която е отменен ОИРДКИ рег.№ Л-13/07.04.2022г.-24.06.2022г., до датата на завеждане на исковата молба – 30.12.2022 г., както и

- законната лихва върху сумата, считано от датата на завеждане на исковата молба – 30.12.2022 г. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Държавна агенция „Национална сигурност“ да заплати на К. Ю. Т. ЕГН [ЕГН] сумата от 510,00 лв., разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяване на съдебния акт.

СЪДИЯ: